

BS/169/2012

**ZAUFAJANIE DO POLITYKÓW
W GRUDNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
11 stycznia 2012 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W grudniu, podobnie jak w poprzednich miesiącach, politykiem darzonym przez Polaków największym zaufaniem jest prezydent Bronisław Komorowski¹. Ufa mu ponad dwie trzecie badanych (69%). Pozostali przedstawiciele sceny politycznej, których społeczne poparcie badaliśmy, cieszą się wyraźnie mniejszym zaufaniem. Drugie miejsce w naszym rankingu zajmuje polityk SLD Ryszard Kalisz, któremu ufa nieco ponad połowa badanych (52%). Kolejne miejsca zajmują przedstawiciele rządzącej koalicji: szef MSZ Radosław Sikorski (45%), były szef PSL, do niedawna wicepremier i minister gospodarki, Waldemar Pawlak, premier Donald Tusk (po 42% deklaracji zaufania) oraz – w dalszej kolejności – przewodniczący SLD Leszek Miller, któremu ufa niespełna dwie piąte badanych (38%).

Zaufanie do pozostałych uwzględnionych w badaniu polityków kształtuje się na niższym poziomie. Co trzeci ankietowany ufa Grzegorzowi Schetynie i Zbigniewowi Ziobrze (po 33%). Zaufaniem niespełna jednej trzeciej respondentów cieszą się: marszałek Sejmu Ewa Kopacz (31%), minister sprawiedliwości Jarosław Gowin (29%), nowy prezes PSL Janusz Piechociński, który w trakcie realizacji sondażu został powołany na stanowisko wicepremiera i ministra gospodarki, zastępując Waldemara Pawlaka, a także szef resortu administracji i cyfryzacji Michał Boni (po 28% deklaracji zaufania). Nieco ponad jedna czwarta ankietowanych deklaruje zaufanie do prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego (27%). Co czwarty badany ufa ministrowi finansów Jackowi Rostowskiemu i liderowi drugiej najliczniej reprezentowanej w Sejmie partii opozycyjnej, RP – Januszowi Palikotowi (po 25%). Na zbliżonym poziomie kształtuje się zaufanie do marszałka Senatu Bogdana Borusewicza (24%). Około jednej piątej badanych ma zaufanie do ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza, szefa parlamentarnego zespołu ds. wyjaśniania przyczyn katastrofy smoleńskiej Antoniego Macierewicza (po 21% wskazań), prokuratora generalnego Andrzeja Seremeta (19%), a także mniej znanych i nieidentyfikowanych przez co najmniej połowę ankietowanych – ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej Sławomira Nowaka oraz szefa NSZZ „Solidarność” Piotra Dudy (po 18% deklaracji zaufania). Końcowe miejsca w rankingu zajmują politycy najmniej znani i, co za tym idzie, oceniani przez stosunkowo niewielką liczbę badanych. Do grupy tej zaliczają się nierozpoznawani przez co najmniej dwie

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (271) przeprowadzono w dniach 30 listopada – 6 grudnia 2012 roku na liczącej 1135 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

trzecie respondentów: wicemarszałek Sejmu Wanda Nowicka (9% deklaracji zaufania), minister spraw wewnętrznych Jacek Cichocki (8%), a także szef klubu parlamentarnego PO – Rafał Grupiński (6%), którego nazwisko nic nie mówi trzem czwartym badanych.

Tak jak przed miesiącem, z brakiem zaufania najczęściej spotyka się prezes PiS Jarosław Kaczyński, nie ufa mu 55% badanych. Niewiele mniejszą nieufność ankietowanych budzi Janusz Palikot (50% wskazań). Kolejne miejsca w tej negatywnej klasyfikacji zajmują: Antoni Macierewicz (44% deklaracji nieufności), premier Donald Tusk (40%), lider Solidarnej Polski Zbigniew Ziobro (39%) oraz marszałek Sejmu Ewa Kopacz (36%).

Grudzień nie przyniósł większych zmian w notowaniach polityków. Utrzymały się listopadowe – wyraźnie lepsze od wcześniej rejestrowanych – oceny premiera Donalda Tuska. Praktycznie nic nie zmieniło się także w notowaniach Jarosława Kaczyńskiego (wzrost zaufania o 2 punkty procentowe w stosunku do listopada – różnica w granicach błędu pomiaru), który w zeszłym miesiącu bardzo wyraźnie stracił w ocenie badanych. Nieco lepsze od listopadowych okazały się jedynie oceny Ryszarda Kalisza (wzrost zaufania o 4 punkty procentowe). Trochę gorzej natomiast oceniono w grudniu marszałek Sejmu Ewę Kopacz (spadek zaufania o 4 punkty procentowe).

Politykiem, który w ostatnich tygodniach skupił na sobie uwagę opinii publicznej, jest wybrany dość nieoczekiwanie na stanowisko szefa PSL, Janusz Piechociński. Na podstawie wcześniejszych badań można stwierdzić, że dotychczas, mimo wieloletniego stażu na scenie politycznej, nie pełniąc eksponowanych funkcji publicznych, polityk ten pozostawał postacią raczej mało znaną. We wrześniu 2010, kiedy to ostatnio badaliśmy znajomość i stosunek do Janusza Piechocińskiego, nie rozpoznawało go prawie dwie trzecie badanych (63%), a zaufaniem obdarzał go co siódmy (15%). Obecnie, po wyborze na szefa PSL i kilkutygodniowej dość intensywnej obecności w mediach, identyfikuje go zdecydowana większość badanych (66% deklaracji znajomości – wzrost o 29 punktów procentowych w porównaniu z wrześniem 2010). Prawie dwa razy większy niż dwa lata temu jest odsetek respondentów, którzy deklarują zaufanie do nowego szefa PSL (wzrost z 15% do 28%), jednocześnie tylko minimalnie przybyło badanych nastawionych do niego krytycznie (wzrost z 4% do 7%). Sporą grupę wśród ankietowanych stanowią jednak osoby, które nie mają doń określonego stosunku (26% deklaracji obojętności).

Tabela 1. Stosunek do polityków w grudniu 2012

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	XII '12	zmiana od XI '12	XII '12	zmiana od XI '12		
	w procentach					
Bronisław Komorowski	69	0	13	-1	15	1
Ryszard Kalisz	52	4	16	-1	20	9
Radosław Sikorski	45	-1	18	1	18	15
Waldemar Pawlak	42	-1	23	-2	28	2
Donald Tusk	42	-1	40	2	15	0
Leszek Miller	38	-2	28	1	25	5
Grzegorz Schetyna	33	1	18	0	25	18
Zbigniew Ziobro	33	0	39	3	20	4
Ewa Kopacz	31	-4	36	0	20	9
Jarosław Gowin	29	3	18	0	21	28
Janusz Piechociński	28	*	7	*	26	34
Michał Boni	28	1	13	2	20	36
Jarosław Kaczyński	27	2	55	0	15	0
Jacek Rostowski	25	0	20	1	17	34
Janusz Palikot	25	-1	50	3	19	2
Bogdan Borusewicz	24	-2	8	-3	20	42
Bartosz Arłukowicz	21	-1	28	3	16	31
Antoni Macierewicz	21	2	44	0	17	14
Andrzej Seremet	19	0	14	0	21	41
Piotr Duda	18	1	12	2	13	52
Sławomir Nowak	18	1	13	1	15	50
Wanda Nowicka	9	-2	10	1	13	65
Jacek Cichocki	8	*	5	*	14	69
Rafał Grupański	6	*	5	*	11	76

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

* W listopadzie brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	2011							2012											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach																		
B. Arłukowicz	19	19	-	-	-	21	23	27	25	19	23	22	23	22	24	20	22	22	21
M. Boni	22	22	21	25	22	25	26	26	28	22	25	23	23	24	25	24	25	27	28
B. Borusewicz	23	26	25	31	25	26	23	28	27	23	24	24	22	24	24	23	24	26	24
J. Cichocki	-	-	-	-	-	-	-	8	8	-	-	-	9	9	-	-	-	-	8
P. Duda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	18	15	15	20	17	18
J. Gowin	-	-	-	-	-	-	22	26	24	24	26	25	26	23	26	25	29	26	29
R. Grupiński	-	-	-	-	-	-	-	5	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	6
J. Kaczyński	29	26	32	33	30	28	28	29	27	32	31	27	32	32	29	30	32	25	27
R. Kalisz	43	43	44	46	48	45	45	-	-	43	46	49	47	43	45	46	48	48	52
B. Komorowski	64	66	70	73	74	75	72	71	72	68	68	69	68	70	71	67	67	69	69
E. Kopacz	41	39	39	41	42	42	40	33	28	26	35	32	31	31	32	33	32	35	31
A. Macierewicz	-	19	20	24	20	21	-	-	22	-	20	18	21	22	21	-	21	19	21
L. Miller	-	-	-	-	-	35	35	38	39	36	33	38	38	36	36	37	37	40	38
S. Nowak	-	-	-	-	-	-	-	18	15	15	19	16	20	19	17	16	16	17	18
W. Nowicka	-	-	-	-	-	7	8	9	-	10	-	-	-	-	-	-	-	11	9
J. Palikot	-	-	24	27	36	28	31	37	32	29	27	29	21	23	27	23	26	26	25
W. Pawlak	41	45	49	54	52	51	51	52	50	47	48	45	45	46	38	42	43	43	42
J. Piechociński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28
J. Rostowski	16	20	25	26	28	25	27	27	29	23	23	24	25	24	27	23	25	25	25
G. Schetyna	32	38	35	37	38	38	36	41	-	-	36	32	35	34	36	36	32	32	33
A. Seremet	-	-	14	-	-	-	-	-	18	-	-	-	-	18	15	19	15	19	19
R. Sikorski	47	50	46	51	51	49	50	51	48	45	48	47	49	46	49	47	46	46	45
D. Tusk	47	51	52	56	55	54	52	49	44	36	36	36	42	40	41	37	38	43	42
Z. Ziobro	-	-	-	-	-	36	32	31	32	32	31	32	31	36	34	33	35	33	33

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	2011							2012											
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach																		
B. Arłukowicz	12	13	-	-	-	8	11	24	27	29	25	27	26	25	25	25	26	25	28
M. Boni	12	11	11	10	10	11	11	11	18	17	17	16	16	16	14	14	14	11	13
B. Borusewicz	11	9	7	9	8	7	12	8	10	9	10	9	12	11	11	9	10	11	8
J. Cichocki	-	-	-	-	-	-	-	3	4	-	-	-	5	4	-	-	-	-	5
P. Duda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	10	9	10	11	10	12
J. Gowin	-	-	-	-	-	-	11	10	14	14	14	14	16	15	16	17	18	18	18
R. Grupiński	-	-	-	-	-	-	-	2	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	5
J. Kaczyński	52	56	50	50	54	54	54	55	57	48	54	52	49	49	53	49	47	55	55
R. Kalisz	19	18	20	19	21	19	21	-	-	24	20	16	19	18	18	19	19	17	16
B. Komorowski	18	14	11	11	12	9	11	11	12	15	14	13	15	15	14	14	13	14	13
E. Kopacz	26	26	28	28	24	26	28	34	44	44	37	35	38	35	35	33	38	36	36
A. Macierewicz	-	40	37	36	36	38	-	-	44	-	43	44	40	37	42	-	41	44	44
L. Miller	-	-	-	-	-	30	31	27	30	29	32	27	27	29	27	28	31	27	28
S. Nowak	-	-	-	-	-	-	-	5	9	11	10	12	11	11	11	12	12	12	13
W. Nowicka	-	-	-	-	-	9	11	8	-	11	-	-	-	-	-	-	-	9	10
J. Palikot	-	-	46	43	36	46	43	39	45	48	50	48	55	54	50	51	51	47	50
W. Pawlak	21	19	16	15	17	15	17	16	21	20	21	21	23	22	30	26	25	25	23
J. Piechociński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
J. Rostowski	18	15	15	14	15	13	16	17	20	21	21	20	21	19	19	21	22	19	20
G. Schetyna	22	15	18	17	17	18	19	19	-	-	17	20	19	19	20	20	22	18	18
A. Seremet	-	-	5	-	-	-	-	-	11	-	-	-	-	6	9	12	15	14	14
R. Sikorski	16	15	17	15	15	15	17	17	21	20	19	17	15	20	18	15	18	17	18
D. Tusk	35	29	31	28	29	27	29	32	39	45	45	47	39	42	42	44	43	38	40
Z. Ziobro	-	-	-	-	-	34	39	40	44	39	40	38	36	36	38	37	36	36	39

ŚREDNIE OCEN

W naszym sondażu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty określić można z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznamości. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu badanych. Natomiast średnia ocen jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień do poszczególnych polityków, a zarazem wyeliminować wpływ różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Najlepiej odbieranym politykiem niezmiennie pozostaje prezydent Bronisław Komorowski (średnia ocen wynosi 1,90). W jego notowaniach zaufanie ponad pięciokrotnie przeważa nad nieufnością. Wysoką średnią ocen, świadczącą o dużej przewadze pozytywnych nastawień, mają również politycy zaliczający się do ścisłej czołówki najpopularniejszych i najczęściej obdarzanych zaufaniem: Ryszard Kalisz (1,09) i Radosław Sikorski (0,85), ale także mniej znani i oceniani przez węższe grupy badanych: Janusz Piechociński (0,75) i marszałek Senatu Bogdan Borusewicz (0,64). Pozytywne noty wyraźnie przeważają jeszcze w społecznych ocenach Michała Boniego (0,50), Waldemara Pawlaka (0,42) i – w mniejszym już stopniu – w notowaniach Grzegorza Schetyny (0,34), Jarosława Gowina (0,28) i szefa NSZZ „Solidarność” Piotra Dudy (0,21). Pozostali politycy odbierani są wyraźnie kontrowersyjnie lub jednoznacznie negatywnie.

Stosunkowo najgorzej wypada bilans ocen Antoniego Macierewicza (-1,49). Niewiele wyższą średnią ocen ma prezes PiS Jarosław Kaczyński (-1,36). Do grona zdecydowanie negatywnie postrzeganych polityków niezmiennie zalicza się także Janusz Palikot (-1,26). Lepiej, niemniej jednak również wyraźnie niekorzystnie wypada bilans ocen ministra zdrowia Bartosza Arłukowicza (-0,65). Negatywne noty znacząco przeważają także w społecznych ocenach marszałek Sejmu Ewy Kopacz (-0,49), lidera Solidarnej Polski Zbigniewa Ziobry (-0,41) oraz – choć już raczej w niewielkim stopniu – w notowaniach wicemarszałek Sejmu Ewy Nowickiej (-0,26) i premiera Donalda Tuska (-0,23).

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W GRUDNIU 2012

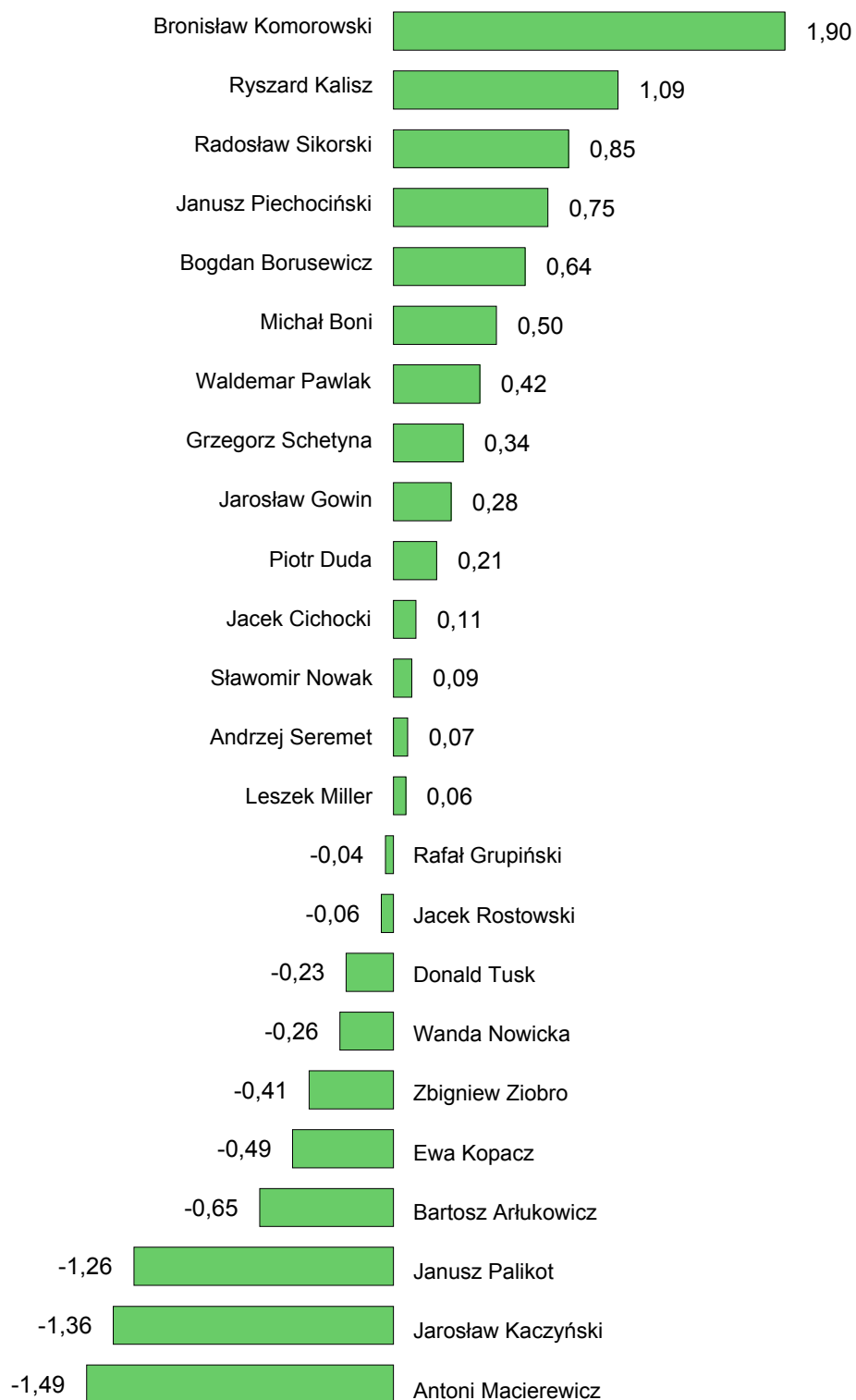

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	XI '12	XII '12	Różnica*
Ryszard Kalisz	0,87	1,09	0,22
Bogdan Borusewicz	0,50	0,64	0,14
Jarosław Kaczyński	-1,50	-1,36	0,14
Jarosław Gowin	0,20	0,28	0,08
Bronisław Komorowski	1,85	1,90	0,05
Waldemar Pawlak	0,38	0,42	0,04
Antoni Macierewicz	-1,52	-1,49	0,03
Grzegorz Schetyna	0,31	0,34	0,03
Radosław Sikorski	0,83	0,85	0,02
Michał Boni	0,52	0,50	-0,02
Jacek Rostowski	-0,03	-0,06	-0,03
Sławomir Nowak	0,13	0,09	-0,04
Andrzej Seremet	0,12	0,07	-0,05
Wanda Nowicka	-0,16	-0,26	-0,10
Piotr Duda	0,32	0,21	-0,11
Leszek Miller	0,19	0,06	-0,13
Janusz Palikot	-1,13	-1,26	-0,13
Ewa Kopacz	-0,35	-0,49	-0,14
Donald Tusk	-0,06	-0,23	-0,17
Zbigniew Ziobro	-0,23	-0,41	-0,18
Bartosz Arłukowicz	-0,42	-0,65	-0,23

* Różnice średnich ocen nieistotne statystycznie na poziomie 0,05

Grudzień nie przyniósł istotnych zmian w dotychczasowych notowaniach polityków. Niewielki wzrost liczby deklaracji zaufania nie zaważył znacząco na dotychczasowym wizerunku Ryszarda Kalisza (wzrost średniej o 0,22 punktu – różnica nieistotna statystycznie). Nieistotny statystycznie okazał się także niewielki spadek wartości średniej ocen Bartosza Arłukowicza, w stosunku do którego badani odnieśli się nieco bardziej krytycznie niż miesiąc temu (spadek średniej ocen o 0,23 punktu).

W grudniu niekwestionowanym liderem naszego rankingu zaufania społecznego nadal pozostaje Bronisław Komorowski. Prezydent zdecydowanie dystansuje pod względem popularności pozostałych polityków. Na drugim miejscu, z zaufaniem połowy badanych, plasuje się Ryszard Kalisz. Tracą nieco do polityka SLD zajmujący kolejne miejsca w czołówce naszego rankingu: szef MSZ Radosław Sikorski, premier Donald Tusk oraz były

szef PSL Waldemar Pawlak. Największą nieufność badanych budzą, podobnie jak przed miesiącem, Jarosław Kaczyński, Janusz Palikot oraz Antoni Macierewicz.

Grudzień nie przyniósł znaczących zmian w rankingu zaufania do polityków. Pojawiający się w naszym badaniu po przeszło dwuletniej przerwie nowy szef PSL Janusz Piechociński odnotował wzrost zaufania społecznego. Jego dość nieoczekiwane nawet dla komentatorów zwycięstwo w wewnętrzzpartyjnych wyborach, a zwłaszcza, jak można sądzić, długo wyczekiwane decyzje o objęciu, po Waldemarze Pawlaku, stanowiska wicepremiera i ministra gospodarki, przyniosły przede wszystkim bardzo duży wzrost rozpoznawalności tego polityka. Warto jeszcze zauważyć, że choć nowy szef PSL ma mniej zadeklarowanych zwolenników niż ustępujący, to jednocześnie mniej osób mu nie ufa i tym samym wśród rozpoznających go respondentów Janusz Piechociński ma wyższą średnią ocen niż jego poprzednik.

Opracowała
Agnieszka CYBULSKA